

Styrelsens verksamhetsberättelse för Kollektivhus NU år 2016

Intresset för bogemenskap, från allmänheten, media och politiker, är fortsatt mycket stort. ”Gemenskap och samarbete” fortsätter att vara en storsäljare. Flera nya kollektivhus är på gång och Kollektivhus Nu har fått nya medlemsföreningar under året. Facebooksidan får stadigt nya ”gillare”. Flera positiva artiklar och andra mediainslag har publicerats om boendegemenskap även i kanaler som når breda grupper, som Magasinet M och lokala TV-nyheter.

Årsmötet 2016

Årsmötet hölls i kollektivhuset Trekanten i Stockholm och samlade 43 personer från 27 medlemsföreningar. Efter mötet hölls gruppdiskussioner om föreningens resursbank och därefter gjordes studiebesök i husets gemensamma lokaler.

Styrelsen

Styrelsen har under året bestått av följande personer, med ansvarsområden:

Namn	Kollektivhus, ort	Ansvar
Ulrika Egerö	Dunderbacken, Stockholm	Ordf, medlems/kontaktlista facebooksidan, utskick till medlemmarna, studiebesök
Anita Persson	Färdknäppen, Stockholm	Vice ordf, mediakontakter, resursbank
Birgitta Nordström	Sockenstugan, Stockholm	Kassör, budgetuppföljning, lista över medlemsbetalningar & stödmedlemmar.
Niklas Krantz	Kombo, Stockholm	Hemsidan
Bertil Egerö	Slottet, Lund	Engelska delen av hemsidan, forskningskontakter, kontakt med medlemmar i Skåne
Inga Alander	Boihop, Göteborg	Forskningskontakter, kontakt med medlemmar i Göteborg
Anita Nilsson	Sjöfarten, Stockholm	Utskick av Bo tillsammans
Ann Mari Engel	Tullstugan, Stockholm	Öppet hus, enkät om bostadsköer

Kerstin Kärnekull har varit adjungerad till styrelsen som redaktör för Bo Tillsammans, kontakt med blivande startargrupper och för internationella frågor.

Styrelsen har haft följande sammanträden: 30 januari i Färdknäppen, Stockholm, 12 mars i Trekanten, Stockholm, 17 april i Tre portar, Stockholm, 11 juni på Fullersta backe, Huddinge, 10 september på Lagnö gård, Trosa, 19 november i Stacken, Göteborg.

Två beslut togs per e-post, men det protokollfördes på kommande styrelsemöte. Styrelseprotokollen finns tillgängliga på hemsidan. Under hela året har styrelsen också fört diskussioner per e-post.

Medlemmar, stödmedlemmar

Vid slutet av 2016 hade Kollektivhus NU 60 registrerade medlemmar, tre mer än året innan. Av dessa är 42 befintliga kollektivhus och 18 intresseföreningar för bogemenskap (inklusive startargrupper). Byggandet av ett

nytt kollektivhus utanför Trosa, Lagnö Bo, påbörjades under året. En grupp har fått investeringsstöd för att bygga en bogemenskap i Gerlesborg. För fyra andra nya kollektivhus (tre i Göteborg och ett i Stockholm) finns markanvisningar och planering för dessa pågår tillsammans med något kommunalt eller privat bostadsbolag. Även startargrupper i andra kommuner har mötts av ett positivt intresse. I Huddinge och Tyresö har däremot startargrupper känts sig tvingade att ge upp diskussionerna med de kommunala bostadsbolagen, p.g.a. bristande intresse från bostadsbolagen.

För samtliga föreningar har styrelsen inom sig utsett mentorer som då och då kontaktat sina föreningar. Kontakt har dessutom upprätthållits genom styrelsebesök, genom anordnandet av Öppet hus och genom utskick av olika slag. En lista med alla bogemenskaper och intresseföreningar uppdateras kontinuerligt. På listan finns även hus som avkollektiviserats.

Föreningen hade vid årets slut 85 registrerade individuella stödmedlemmar. De får regelbundet information och inbjudningar att skänka bidrag till föreningens verksamhet.

Resursbas till stöd för nya och gamla kollektivhus

Dagen efter årsmötet 2016 ordnades en idébyttardag för alla medlemsföreningar, där deltagarna fritt fick välja ämnen och frågor att diskutera kring i smågrupper. Ca 25 personer deltog i arrangemanget.

Med anledning av att många nya kollektivhus planeras, och för att underlätta för arkitekter och bostads- och byggföretag som arbetar med kollektivhusbyggande, har styrelsen börjat ta fram en form av mall för kollektivhus.

Kollektivhus NU får ibland frågor om juridiska, ekonomiska och andra spörsmål som kräver specialkompetens att besvara. Normalt försöker styrelsen besvara dessa frågor. Om de inte kan svara hänvisar de till någon som har den efterfrågade kompetensen. Årsmötet 2014 tillsatte en arbetsgrupp "med syfte att stärka Kollektivhus NU:s möjligheter att fungera som en rådgivningsbyrå". Arbetsgruppen "resursbank" har upprättat en lista med nyckelord och hämtat inspiration från andra också internationella hemsidor. Gruppen lade fram sitt arbete för diskussion på årsmötet 2015.

Hemsida, elektroniskt nyhetsbrev, Facebook

Hemsidan är föreningens viktigaste ansikte utåt. Att den är viktig framgår av alla de förfrågningar föreningen får om studiebesök och om information. Sedan 2007 har den haft 115 000 besökare. Många använder sidan för att fråga hur man får bostad i bogemenskap. Journalister och studenter använder den för bakgrunds- och kontaktinformation.

På webbplatsen kan man prenumerera på föreningens elektroniska nyhetsbrev, vilket hörsammats av över 800 personer. Under året har prenumeranterna tyvärr endast fått ett nyhetsbrev. Även stödmedlemmar får nyhetsbrevet.

Fansidan på facebook har upprätthållit sin aktivitet 2016. Den har ca 1250 gilla-tryckningar och nya kommer varje vecka. Ofta delar styrelsen via sidan information och trevliga bilder från de olika medlemsföreningarna. Föreningen har även en facebookgrupp för erfarenhetsutbyte och diskussioner mellan kollektivhus, startargrupper och andra intresserade som heter Kollektivhusforum. Den gruppen har nu över 200 medlemmar.

Dessutom finns en facebook sida som heter "Vi som vill bo kollektivt när vi är gamla" som startats av en startargrupp. Den har nästan 4400 medlemmar.

Kontakt med media, publicitet

Styrelsen har en lista över journalister med intresse för bostadsfrågor. Den fylls på kontinuerligt. Den har bl.a. använts för att sända ut *Bo tillsammans*". Några journalister har aktivt svarat uppskattande på senaste numret av *Bo tillsammans*. Två pressmeddelanden har skickats ut under året.

Under året har det varit många positiva artiklar och andra medieinslag om bogemenskap även i kanaler som når många, som Magasinet M, lokalradion och regionala nyhetsprogram från SVT. Länkar till flera av dessa har lagts ut på hemsidan. För att förbättra föreningens möjligheter att nå ut till allmänheten har styrelsen tagit fram en marknadsföringsplan.

Bo tillsammans

Nyhetsbladet *Bo tillsammans* fick under 2016 Kerstin Kärnekull som stående redaktör. Hon samarbetade under våren med Axel Otten i Dunderbacken, Stockholm och under hösten med Anne Jalakas i Regnbågen i Lund. Nyhetsbladet har under året kommit ut med fyra nummer. Ingrid Sillén har skött layout och slutlig redigering. Bladet har sänts ut till medlemsföreningar, stödmedlemmar och prenumeranterna på det elektroniska nyhetsbrevet. Medlemsföreningarna uppmanas att sprida bladet till sina medlemmar, men det är inte känt i vilken utsträckning så skett. *Bo tillsammans* har också sänts till journalister med intresse för bostadsfrågor.

Höstens sista nummer, nr 40, handlade till stor del om det stora och alltmer ökande intresset för att bo i kollektivhus. Det trycktes upp och skickades med vanlig post till samtliga kommunala bostadsbolag som är medlemmar i deras samarbetsorganisation, SABO. Det skickades också till Fastighetsägarföreningen, Hyresgästföreningen och HSB:s centrala kanslier samt till ledamöterna i riksdagens civilutskott. Lokalt förmedlades det tryckta nyhetsbladet till politiker och bostadsföretag i Stockholm, Göteborg och Skåne.

Öppet hus

I oktober hade flera kollektivhus öppet hus med många besökare. Plats och tider för de öppna husen annonserades på föreningens hemsida och facebooksidan, och många hus fick också in arrangemanget i kalendarier i lokala tidningar.

Studiecirklar och kurser

Många startargrupper har haft studiecirklar om att bygga och bo i kollektivhus. Fyra studiecirklar med boken *Gemenskap och samarbete* har hållits i Göteborg med stöd av Studieförbundet och ABF. I Stockholm har, precis som 2015, en kurs om att bygga nya kollektivhus hållits för köande till kollektivhusen för andra halvan av livet.

För att inspirera ickeboende medlemmar att vara aktiva har kurser om hur man startar kollektivhus hållits i Färdknäppen och Sockenstugan hösten 2015 och våren 2016.

Seminarier och möten om kollektivhus

Föreläsningar, seminarier och liknande om kollektivhus och bogemenskaper har hållits runt om i landet, bl. a i Björkvik, Göteborg, Kalmar, Norrtälje, Stockholm, Upplands Väsby, Växjö, Umeå (2 gånger) och Uppsala.

Påverkan på beslutsfattare

I Göteborg har styrelsen, föreningen Boihop och enskilda kollektivhus fortsatt positiva kontakter med bostadsföretag och politiker. Beslut har tagits av fastighetsnämnden att 5 % av markanvisningarna skall gå till bo-

och byggemskaper. Fastighetskontoret bjöd i oktober in till ett välbesökt seminarium för tjänstemän och politiker kring bo- och byggemskaper. Kerstin Kärnekull och Inga Alander presenterade idén med bogemenskap och erfarenheter från planeringen av bogemenskapen i Högsbo.

I Skåne har styrelsen haft kontakter med stadsbyggnadskontoret i Lund om behovet av fler kollektivhus där och föreningen Kollektivhus i Malmö har uppvaktat Malmö kommunala bostadsbolag samt planerat att kontakta privata bostadsbolag, inte minst med tanke på att det nya kollektivhuset Sofielund redan har en lång kö.

I februari skickade föreningen ett remissvar på slutbetänkandet från den statliga utredningen om bostäder för äldre, "Bostäder att bo kvar i". I augusti yttrade sig föreningen på utredningen "Plats för fler som bygger mer".

Kartläggning av köer och intresse

Styrelsen har skickat en enkät till de befintliga kollektivhusen om hur deras köer eller intresset för att köpa lägenhet i huset förändrats de senaste åren. Vi kan där utläsa ett växande intresse, trots att det sällan blir någon lägenhet ledig i husen.

Förmedling av lägenheter i kollektivhus

Styrelsen har en facebookgrupp för att söka, sälja eller informera om lediga lägenheter i kollektivhus. Den har över 1400 medlemmar och har haft ett många annonser under året. Man kan också annonsera på Kollektivhus NU:s hemsida. Vid senaste årsskifte fanns fyra annonser på hemsidan.

Kommunfullmäktige i Stockholms stad gav 2014 stadens bostadsförmedling i uppdrag att utreda möjligheterna att inrätta en särskild kollektivhuskö. Bostadsförmedlingen meddelade under 2016 att förmedlingens system inte möjliggör en sådan kö. Förmedlingen har i samarbete med Kollektivhus Nu och de kommunala bostadsbolagen förbättrat informationen om kollektivhus på förmedlingens hemsida.

Motsvarighet till bostadsförmedling i Göteborg heter Boplats Göteborg och där finns en kryssruta för gemenskapsboende. I Göteborgs stad har också en broschyr till seniorer en hänvisningsruta om gemenskapsboende till Boihop med mailadress.

Framställning och försäljning av publikationer

Boken "Gemenskap och samarbete – i kollektivhus och bogemenskap" har fortsatt säljas i stor utsträckning.

Enstaka exemplar av boken från Stockholmskonferensen 2010, *Living together*, har sålts under året. Boken har också använts som gåva i PR-syfte.

Resterande medel från EU-projekt

Under 2012-2014 arbetade föreningen aktivt med projektet *CoElderly* om självförvaltning av boende för äldre. Projektet avrapporterades hösten 2014 men av medlen återstod 28 283 kronor. Dessa kan enligt EU:s regler användas för aktiviteter i enlighet med projektets syfte. Styrelsen inbjöd medlemsföreningarna att söka pengar för studier och erfarenhetsutbyte om boendeformer för äldre som är baserade på samarbete mellan boende. Ansökningstiden gick ut 30 april 2016. Fem ansökningar kom in och tre beviljades medel, varav två studieresor och en engelsk översättning av boken "Bygga seniorbostäder tillsammans". En av studieresorna genomfördes hösten 2016. Övriga projekt genomförs under våren 2017.

Deltagande i internationella och svenska konferenser, studiebesök mm

Föreningens erfarenheter och kompetens är fortsatt efterfrågad från såväl Sverige som andra länder. Föreningen har bl.a. på begäran bidragit till en fransk statlig utredning om billiga hyresrätter och ett norskt konsultbolag har ställt en rad frågor till föreningen om hur kollektivhusmarknaden i Sverige ser ut och vad kollektivhusboende innebär ekonomiskt för fastighetsägare och boende.

Vid ett seminarium om kollaborativt boende på en internationell bostads-konferens i Belfast i juni deltog Eva Sandstedt med stöd av Kollektivhus Nu. Hon skrev en artikel om svenska kollektivhus till konferensen.

I oktober ordnade forskningsprojektet ”Kollektivboende och hållbar stads-utveckling” (forskningsprojektet beskrivs närmare nedan) ett seminarium i kollektivhuset Trädet i Göteborg, där de presenterade sina inledande erfarenheter. Seminariet avslutades med en paneldebatt där Ulrika Egerö och Inga Alander från Kollektivhus Nu deltog.

Under året har många kollektivhus tagit emot internationella studiebesök, till exempel från England, Finland, Italien, Japan, Norge, Andalusien och Baskien i Spanien, Sydkorea och Tyskland.

Forskning om kollektivt boende

Föreningen har fortsatt att samla forskningsrapporter och uppsatser om kollektivt boende. Dessa har arkiverats elektroniskt och ofta omnämnts i *Bo tillsammans* och lagts ut på hemsidan.

Ett treårigt forskningsprojekt inriktat på ”Kollektivboende som en hållbar social, ekologisk och ekonomisk lösning” med professor Håkan Thörn, Göteborgs universitet, som huvudansvarig startade under 2015. Projektet bedrivs tillsammans med forskare från Chalmers och ordnade ett seminarium i oktober 2016, se ovan.

Föreningens ekonomi

Årets inkomster blev ungefär som budgeterat, bokförsäljningen går fortfarande bra, bidrag och stödmedlemmar blev något lägre än beräknat. Kostnaderna blev lägre än beräknat.

Årets resultat är minus 5 651 kr. Vid årets slut fanns 81 785 kr på plusgiro-kontot (varav 23 887 kr hör till CoElderly och 57 898 kr kan disponeras för annat). Se vidare den ekonomiska rapporten.

Uppfyllelse av verksamhetsplanen

Styrelsen anser sig ha uppfyllt i stort sett alla punkter i verksamhetsplanen. Det har sänts ut färre elektroniska nyhetsbrev än planerat. Uppgifter som inte genomförts är att se över den tekniska plattformen för det elektroniska nyhetsbrevet och att ta fram ett ”startmaterial”.

Slutord

Styrelsen har under året haft gott samarbete med stimulerande diskussioner och aktivt deltagande i mötena. Nya och befintliga kollektivhus har uppmärksamats mycket i medier. Föreningen har haft en viktig roll i att sprida kollektivhusidén. Mycket återstår dock att göra för att påverka svensk politik mot större valfrihet på bostadsmarknaden.

Styrelsens förslag till verksamhetsplan för Kollektivhus NU 2017-2018

Inledning

Föreningens målsättning kan delas upp i tre huvudmål:

1. Föreningen ska verka för en ökad satsning på kollektivhus och andra boendeformer med kollektiva inslag.
2. Att stötta lokala initiativ att utveckla olika former av gemenskapsboende och boinflytande.
3. Att tillvarata medlemmarnas gemensamma intressen gentemot stat, kommuner och andra aktörer på bostadsmarknaden.

Kollektivhus NU avser att under 2017 och början av 2018:

1. *Verka för bättre kontakt med forskning* kring värdet av kollektivhusboende, både nationellt och internationellt, samt bevaka och informera om forskningsresultat och pågående forskning, internt inom föreningen såväl som utåt, till media, politiker och bostadsföretag. Viktiga områden är sociala, ekologiska och ekonomiska aspekter på gemenskapsboende liksom utformningsfrågor. Styrelsen bör för detta ändamål fortsätta sitt arbete med att få till stånd en arbetsgrupp med personer både inom och utanför styrelsen.
2. *Fortsätta att kartlägga och beskriva intresset för kollektivhus och bo-gemenskaper* bl a i form av medlemskap i föreningar, väntelistor och liknande.
3. *Verka för fler reportage från kollektivhus* och fler debattartiklar om idéerna kring gemenskapsboende i media.
4. *Underhålla hemsidan*, som utgör en viktig möjlighet att komma i kontakt med människor som är intresserade av att flytta in i kollektivhus. Här finns annonser om lediga kollektivhuslägenheter, aktuell information om föreningens verksamhet, och om konferenser och seminarier mm. Lästips i form av rapporter, uppsatser och pressklipp om kollektivhusboende läggs kontinuerligt in. Vi vill också ge information till startargrupper och befintliga kollektivhus om väsentliga frågor såsom stadgeförslag, avtalsexempel, konflikthantering, experthjälp.
5. *Publicera Bo Tillsammans* med fyra nummer per år. Bo Tillsammans är ett viktigt organ för information till samhällets beslutsfattare och till kollektivhusintresserade. Det distribueras elektroniskt, och pdf-formen ska bibehållas så att pappersversioner kan tas fram där så önskas. Till målgrupperna hör tidningar, bibliotek, tjänstemän och politiker, samt bostadsföretagen, boende i kollektivhus och startargrupper.
6. *Publicera elektroniskt nyhetsbrev*, som innehåller kort information om föreningsnytt och nytt på kollektivhusfronten. Det skickas ut till dem som via hemsidan prenumererat, f.n. ca 800 personer.

7. *Underhålla en aktiv kontakt mellan styrelsen och medlemsföreningarna.* I detta syfte aktualiserar styrelsen fortlöpande en lista över medlemsföreningarnas kontaktpersoner och skickar till dem viktig aktuell information med e-post. Styrelsen utser också inom sig kontaktpersoner till var och en av medlemsföreningarna för att underlätta en personlig kommunikation. Styrelsen förlägger vanligen sina styrelsemöten hos någon av medlemsföreningarna.
8. *Underlätta erfarenhetsutbyte mellan medlemsföreningarna,* som en viktig möjlighet för medlemsföreningarna att få tips till utveckling och problemlösning, samt stimulera till mer aktivitet i Facebook-gruppen Kollektivhusforum, startad under 2014 för att främja kontakter och idéutbyte.
9. *Driva föreningens facebooksidea,* som för närvarande har över 1250 ”gillare”. Dessutom finns facebooksidan ”Kollektivhuslägenheter” med över 1400 medlemmar, samt ovanstående interna grupp ”Kollektivhusforum” med över 200 medlemmar.
10. *Ge stöd till intressegrupper.* Intressegrupper som Föreningen Framtiden i Stockholm och KiM (Föreningen Kollektivhus i Malmö) och Boihop i Göteborg är viktiga för kontakter med potentiellt intresserade liksom för bildandet av nya startargrupper och lobbying för fler kollektivhus. Föreningen vill fungera som en resurs för sådana grupper och som ett av deras ”skyltfönster” mot omvärlden.
11. *Vara till hjälp med problemlösning* för befintliga kollektivhus. Föreningen bör också vara en resurs för befintliga kollektivhus när de stöter på problem.
12. *Förstärka vår resursdatabas* med experter och erfarenheter, samt göra den lättare tillgänglig för medlemmar och nystartsgrupper via hemsidan.
13. Nationellt och lokalt *förstärka kontakterna med myndigheter, bostadsföretag och arkitekter* i syfte att verka för en större förståelse för kollektivboendets värden och villkor, samt för att uppnå större acceptans för kollektivhuset som en alternativ boendeform på marknaden.
14. *Underhålla kontakter med andra länder,* speciellt i Europa, där idag regionala aktivistnätverk och forskargrupper växer sig allt starkare samtidigt som nya lagar och regler underlättar kollektivhusbyggande. Delta i möten och aktiviteter efter råd och förmåga. Bevaka nyhetsbrev och hemsidor från andra länder. Verka för översättning av svenskt material till engelska. Förstärka förståelsen hos svenska aktörer för värdet av att delta i och utbyta erfarenheter med relevanta europeiska grupperingar. Visa på intresset för andra länder för svenska kollektivhus.
15. *Intensifiera kontakten med politiker och bostadsföretag,* speciellt i Malmö och Stockholm.
14. *Medverka i bostadsmässor och utställningar* för att sprida information om kollektivhusrörelsen till en större allmänhet.